

TOREMIFEENI
PREMENSTRUUAALIMASTALGIASSA

LL SINIKKA OKSA
SATAKUNNAN
KESKUSSAIRAALA

Yleistä mastalgiasta

- 41-69%:lla naisista; häiritsee päivittäisiä toimintoja
- 2/3 rintojen kivusta syklistä
- 1-4 päivää kestävä arkuus ”normaalia”
- 8-10%:lla premenopausaalisista; keskivaikeaa/vaikeaa kipua; kesto yli 5 päivää

Yleistä mastalgiasta

- Kipu alkaa luteaalivaiheessa loppuu kuukautisten alettua
- Voimakkainta rintojen lateraaliosissa/ samat alueet myös kyhmyisemmät
- Tutkimuksissa ei selville endokrinologista selitystä ;tulokset hyvin ristiriitaisia

- Pahenee käytettäessä estrogeenia
- Paranee ovarioita suppressoitaessa

TUTKITUT LÄÄKEHOITOVAIHTOEHDOT

- BROMOKRIPTIINI
- DANATSOLI
- GnRH- ANALOGIT
- TAMOKSIFEENI (TEHOKKAIN)
- LÄÄKEHOITO JATKUVANA TAI VAIN
LUTEAALIVAIHEESSA
- ONGELMA SIVUVAIKUTUKSET

TOREMIFEENI

- Antiestrogeeni Fareston® 20mg tabletti
- N=62
- Sisäänottokriteerit: ikä 25-45v, premenstruaalimastalgia 5 päivää tai kauemmin, oireita vähintään kolmessa edeltävässä kierrossa, säännölliset kk:set
- Poissulkukriteerit: mm. hormonaalinen ehkäisy+hormonikierukka

Oksa S, Luukkaala T, Mäenpää J; BJOG 2006

- Randomisoitu placebokontrolloitu crossover
- Alussa baseline sykli
- Seuraavan kolmen kuukautiskierron aikana kierron 15 päivästä kuukautisiin joko toremifeeni tai placebo
- Wash-out sykli
- Seur. 3 kiertoa vaihto toiseen

- Potilaat määrittivät kivun voimakkuutta VAS -janalla joka kierrossa ja pitivät kuukautispäiväkirjaa
- Lisäksi Quality of life -kaavake
- 6 potilasta keskeytti henkilökohtaisista syistä (9,7%)
- Viidellä päänsärkyä ja kahdella pahoinvointia; ei eroja ryhmien välillä

TULOS

- VAS kipuarvon mediaani laski toremifeeni-sykleillä 64% ja placebo-sykleillä 26%
- Elämänlaatuun ei saatu vaikutusta

Havaitut hormonaaliset muutokset

- Seeruminäytteet luteaalivaiheessa baseline kierrolta, kolmen toremifeeni ja kolmen placebosyklin jälkeen
- Tutkittiin FSH, E2, PROLAKTIINI, PROGESTERONI, ANDROSTENDIONI, TOTAALI JA VAPAA TESTOSTERONI, INHIBIINI A JA B- tasot
- Kaikki tutkittavat premenopausaalisia
- Kolmella prolaktiini koholla kaikissa mittauksissa

OKSA S ym. Gynecological Endocrinology 2010

- Inhibiini A ja B: Ei todettu mitattavia eroja baseline, toremifeeni ja placebokierroilla

Okša S ym. Acta Endocrinologica 2008

- Mediaani estradioli ja progesteroni tasot olivat korkeampia toremifeenihoidon aikana verrattuna baseline sykliin tai placeboon
- Toremifeenilla luteotrooppinen vaikutus

Havaittuja verenkierröllisiä muutoksia; Oksa S ym. Acta Radiologica 2009

- Rintojen gadolinium-tehosteinen magneettitutkimus kolmen toremifeenisyklin jälkeen ja kolmen placebosyklin jälkeen
- n=10, vaikea/keskivaikea premenstruaalinen mastalgia
- Randomisoitu, kaksoissokko, cross-over
- Toremifeeni 20 mg tai placebo
- TULOS: toremifeeni vaikuttaa rintojen verenkiertoon vähentävästi

3D-UÄ baseline/toremifeenikierto

- Julkaisematon
- n=20, ei mastalgiaa
- Ero rintojen verenkierrossa ja tilavuudessa toremifeenikierrolla verrattuna baselineen?

Yhteenveto

- Toremifeeni on 20 mg annoksella hyvin siedetty
- Tehokas keskivaikeaan/vaikeaan premenstruaalimastalgiaan
- Käyttö premenopausaalisella naisella puoli vuotta
- Vaikutusmekanismi ainakin osin verenkierröllinen